

ANTIQUITAS
CONFESSIONIS
PRIVATÆ

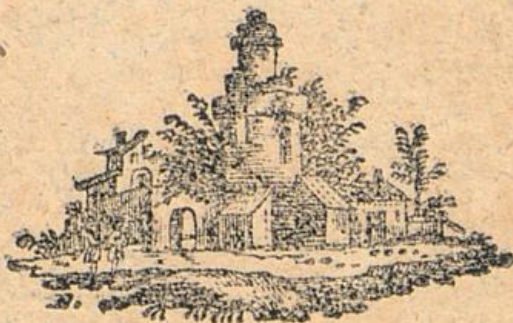
EX

VETUSTISSIMIS CUM LATINORUM, TUM GRÆ-
CORUM PATRUM SCRIPTIS, UTRIUSQUE EC-
CLESIAE PRAXI, EUCHOLOGIIS, ATQUE CON-
CILII DEDUCTA, ET CONTRA EYBELIUM,
ALIOSQUE EJUSDEM IMPUGNATORES,
AC HOSTES DEFENSA

A

P. FULGENTIO HÜLLINGHOFF,
MINOR. CONV.

Superiorum permissu & Approbatione.

Monasterii Westphalorum,
Typis A. W. Aschendorf, Univ. Typogr.
MDCCLXXXIX.

Bint. 397 (2)

Nemo sibi dicat: occulte ago, apud Deum ago:
novit Deus, qui mihi ignoscit, quia in Cor-
de ago. Ergo sine Causa dictum est, quæ
solveritis in terra, soluta erunt in cælo?
ergo sine Causa claves sunt datæ Ecclesiæ
Dei.

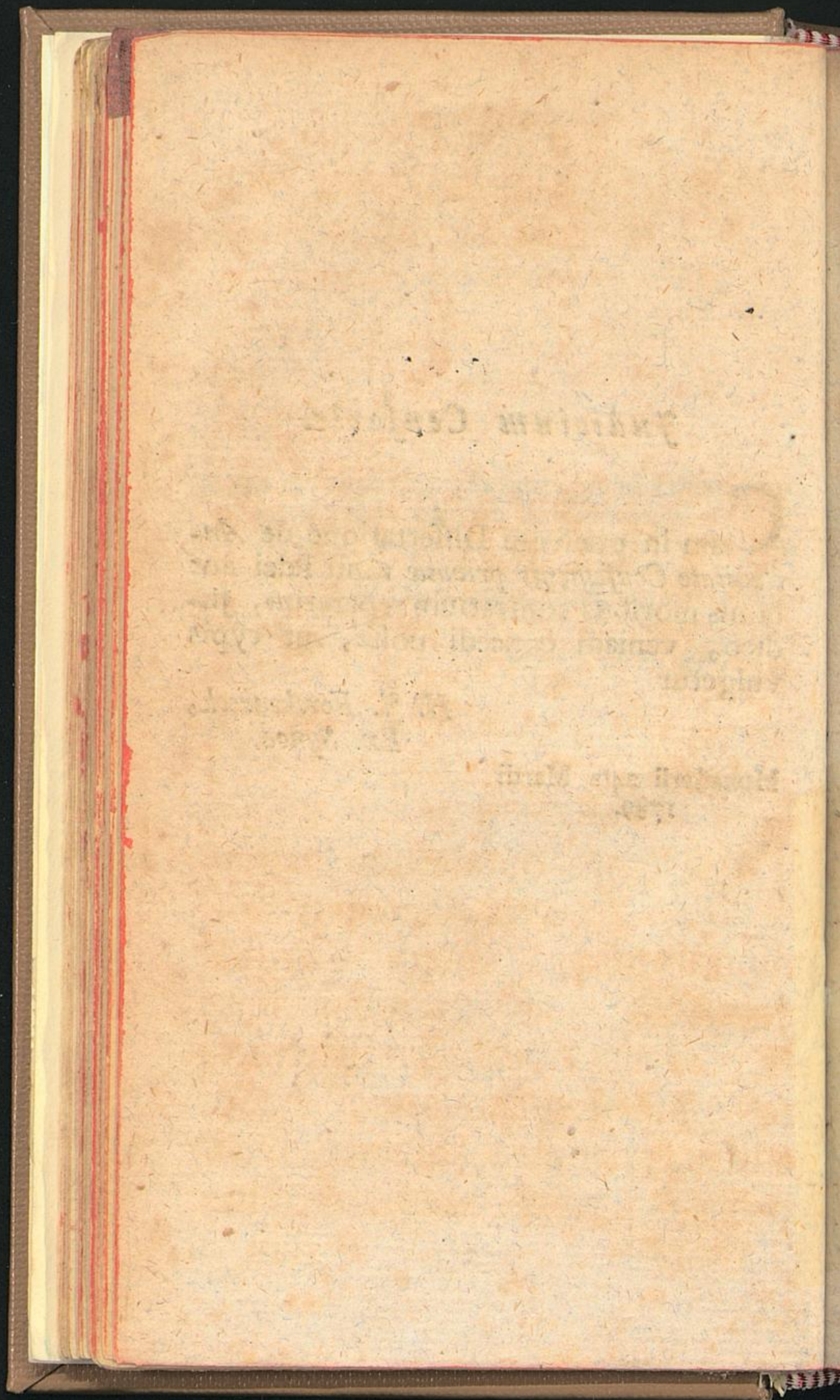
S. Aug. Serm. 392. n. 3.

Judicium Censoris.

Cum in præsentè Dissertatione de *Antiquitate Confessionis privatæ* nihil fidei aut bonis moribus contrarium repererim, **Ju-**dico, veniam concedi posse, ut typis vulgetur

*H. F. Forckenbeck,
Ex. Synod.*

Monasterii 24ta Martii
1789.

PRÆFATIO.

Nil sane optandum magis,
ac illa christianorum om-
nium unitas, quam Christus
Apostolis, ac discipulis suis,
hi vero aliis fidelibus non semel,
nec sine singulari animi ardore
commendarunt, quam & Divi-
nus ille servator aliquando ite-
rum

PRÆFATIO.

rum futuram prædixit, ajens:
fiet unum ovile, & unus pastor. At-
que hinc non improbandus, sed
potius summopere laudandus est
labor iste, quo varii Seculo
hoc nostro, quo artes, ac
scientiæ summo fervore excolun-
tur, quoque diversæ Religionis
hominum scripta majori crisi,
ac philantropia evolvuntur, adeo
varia ad dissidentes inter se chri-
stianos in materie Religionis
uniendos scripta evulgare adla-
borant. At dolendum, haut
paucos ex his a recta, tritave
semper semita aberrare, & li-
bertati nimium favendo eam in-
ter Christianos omnes fidei uni-
tatem introducere conari, quæ
cum genuina, ac primitus intro-
ducta christianæ fidei doctrina
subsistere haut potest. Et pro-
fecto

PRÆFATIO.

fecto D. Eybel in suo libello sub nomine: was enthalten die Urkunden des christlichen Alterthums von der Ohrenbeichte? Wien 1784. unitatem fidei inter omnes Christi oves inepte non minus, ac frustra introducere conatur per hoc, quod non tantum Confessionis auricularis antiquitatem impugnare studeat, sed & ex eo, quod occasione illius aliquando abusus irreperint, usitatam in Ecclesia catholica Confessionem Sacramentalem vel totaliter abrogandam, vel saltem immutandam esse asserat; Atque idcirco Confessionis hujus antiquitatem, ejusque institutionem Divinitus factam ex traditione non minus, ac historia sacra deductam, & contra frivolos ejusdem impugnatores defen-

PRÆFATIO.

fenfam videre, illis saltim volupe
erit, qui avitæ nostræ Religionis
orthodoxæ sinceri cultores, ac
amici citato fortassis libello scan-
dalizati inter protervam irrisorum
ejusdem turbam quoddam, ut
ut leve, inde præsidium, simulac
folatium hauserint.

In Campo Mariano,
die septima Decembris
Anno salutis 1788.

Tractatus

De Confessionis Sacramentalis
antiquitate
octo articulos continens.

Articulus I.

*Confessio Sacramentalis ne a veteribus quidem
Hæreticis plane rejecta est.*

§. I.

Certum equidem est ex historia Sacra
circa Confessionem Sacramentalem
hoc adeo salutare pro delendis peccatis
remedium ab ipso Christo (ut ostenderur)
institutum, non modo posterioribus, sed
& primis Ecclesiæ temporibus Varios ema-
nasse errores, ita quidem, ut Seculo II
Montanistæ, III. Novatiani, IV. Audia-
ni, ac demum Waldenses &c. in diversos
pro varietate suarum sectarum errores pro-
lapsi sint. Ast qui singulos hos confessio-
nem sacramentalem plane rejecisse arbitra-
tur, non errat tantum, sed & seipsum in
A histo-

historia Ecclesiastica prorsus jesu um ostendit. Ac primo quidem Montanitas quod attinet, profecto ex eo, quod hi non omnia promiscue peccata, sed graviora tantum V. G. idololatriam, Maechiam &c. per Ecclesiae Ministros remitti posse negarent, fuit, eos quoad alia non adeo enormia Ecclesiae competentem sibi potestatem non sustulisse. Certe quoad hoc credere possumus Tertulliano, qui cum ipsemet jam in Montanismum esset prolapsus hunc in modum scripsit (a) *levioribus delictis veniam ab Episcopo consequi possunt (poenitentes) majoribus, & irremissibilibus a solo Deo.* Neque hic video, cur absolute subintelligi debeat haec conditio: si publice confiteantur, etenim an publica; an secreta fiat Confessio ad modum, non ad ejusdem substantiam pertinet. Dein Montanistas peccatorum exceptorum & aliorum non exceptorum fecisse distinctionem colligi pariter poterit ex Apollinario Hierapolitano apud Eusebium (b).

(a) lib. de pudicitia Cap. 18.
hif. cap. 15.

(b) lib. V.

§. II.

Con-
tinu-
atio. Varios quoque fuisse Hæreseos Novatianæ gradus, ita, ut a principio solam ido-

De Confessionis Sacrament. antiquitate. 3

idololariam irremissibilem dicerent, postea vero alia etiam peccata ad eandem classem revocarent Novatiani rigidiores, dum interim alii peccata non ita gravia ab Ecclesia remitti posse concederent, restantur nedum S. Ambr. (a), sed & S. Pacianus (b), & alii plures. Quoad Audianos autem tradit Theodoretus (c) ab his confessionem non solum retentam, sed & præceptam fuisse, & totus illorum error juxta eruditos in eo positus erat, quod impositas laboriosas satisfactiones refugerent. — Waldensium quoque patrociniū frustra sibi aucupasse antiquum Confessionis Sacramentalis hostem Dallæum sat clare ex Reinerio, & Philicdorffio demonstrat illustrissimus Bossuetus ostendens (d) illos confessionem sacramentalem semper retinuisse, nec ante eam abjecisse, quam studio, ac curis Tarelli A. 1536 in Societatem Calvinistarum pervenirent. — Wiclefus denique, ut Thomas Waldensis scribit, confessionem non sustulit, sed tantum in eo erravit, quod velle eam ad institutionem Christi referendam non esse.

(a) lib. I. de pœnit. Cap. 3. (b) epist. 3. ad Simporianum. (c) lib. IV. Hæret. Fab. Cap. 10. (d) lib. XI. Variat.

Articulus II.

Recentiores quoque in fide Novatores Confessionem sacramentalem saltem ad aliquod tempus retinuerunt.

§. III.

Quid ab initio Seculi XVI Novatores, seu uti se ipsos adpellabant, fidei Reformatores de pœnitentia etiam spectata tanquam Sacramentum senserint, ex nullo melius conspici poterit, quam ex classico illorum libro, qui inscribitur Apologia Confessionis Augustanæ, in eo autem iequentia legere est: *vere igitur sunt Sacramenta: Baptismus, Cœna Domini, Absolutio, quæ est Sacramentum Pœnitentiæ, nam hi ritus habent promissionem Dei, & promissionem Gratiæ: certo enim debent statuere corda, cum baptizamur, cum vescimur Corpore Domini, cum absolvimur, quod vere nobis ignoscat Deus propter Christum. Quæ certe verba Apologiæ illius Compilatores ex ipsius Lutheri ore desumpsisse videntur, ac præcipue ex his ejusdem verbis (*): neganda mihi sunt septem sacramenta, & tantum tria pro tempore ponenda Baptismus, Pœnitentia, Pans.*

(*) in initio lib. de Captiv. Babyl.

§. IV.

Verum enim vero quisquis animo à ^{Con-}judiciis præconceptis alieno isthæc, & ^{tinu-}sequentia ejusdem legerit (a): ^{atio.} *occulta Confessio, quomodo celebratur (in Ecclesia) miro modo mihi placet, & utilis, imo necessaria est, nec vellem eam non esse, cum sit afflictis conscientis remedium.* Item isthæc Calvinii verba (b): *qui impeditam habent conscientiam, referre inde (ex Confessione) possunt singularem fructum.* — Is profecto mirari satis non poterit inconstantiam illam, qua primus in articulis a Leone P. X proscriptis occultam Confessionem *Cruentissimam Carnificinam*, alter vero usque adeo eodem citato loco *tyrannidem, rem pestilentem, multis nominibus Eccl. siæ noxiam, tormentumque Innocentianum* adpellare ausus fuit.

(a) lib. de Captiv. Babyl. Cap. de pœnit.

(b) lib. III institut. Cap. 4. §. 13.

Articulus III.

Secreta Confessio peccatorum constanti S. S. P. P. traditione nititur.

§. V.

Autor citati in præfatione libelli totus in eo est, ut ex antiquitate prolixos,
in

in multis tamen in sui causam mutilatos Sanctorum Patrum ex utraque Ecclesia rextus adducat, queis vel Confessionem soli Deo factam, vel solam Confessionem publicam, vel denique privatam tantummodo pro habendo Consilio, & instructione in primitiva Ecclesia usitatam fuisse, sese demonstrasse putat. Atque ideirco fere cujusvis Seculi Patres quosdam pro se adducit (a), ac tandem in fine addit (b), se pro confessione auriculari, uti ea in Ecclesia obtinet nullam traditionem invenire posse. Verum enim vero mirandum plane qui id Orbi literato scribere potuerit, cum inter ipsos ab eo citatos Patres haut paucos reperire sit, qui pro Confessione ad habendam absolutionem etiam secrete facienda locuti sunt. Ac primo quidem, dum citatus ab eo Spho suo 32 Origenes dicit (c): *Vide ergo, quid edocet nos scriptura Divina, quia non oportet peccatum Celare intrinsecus. . . Circumspice diligentius cui debeas confiteri peccatum tuum. . . proba prius Medicum, cui debeas causam languoris exponere. . . . Si intellexerit talem esse languorem tuum, qui in conventu totius Ecclesie exponi debeat, & Curari, ex quo fortassis & ceteri edificari poterunt, multa hoc deliberatione, & satis perito Medici illius Consilio deliberandum est, de Confessione Sacerdoti tanquam medico spirituali facienda loqui-*

loquitur, ut is pro varietate delicti vel ipsemet languorem curet, vel si is ejusmodi fuerit, ut pro aliorum ædificatione eum in Conventu totius Ecclesiæ exponi expediat, idipsum procuret. Idquod adhuc clarius patet ex aliis ejusdem pariter ab Eybelio citatis verbis (d): *est adhuc & septima, licet dura, & laboriosa per pœnitentiam remissio peccatorum, cum lavat peccator in lacrymis peccatum suum, & non erubescit Sacerdoti Domini indicare peccatum, & quærere Medicinam.* Neque hic cum Autore dicere sufficit, hoc tantum sensu a Sacerdotibus pro animæ vulneribus medicinam quærendam esse, quatenus hi peccatori vulnerato bonum Consilium, & salutarem pro agenda sincera pœnitentia adhortationem dare possunt, id enim nedum scripturis divinis, uti in sequentibus ostendetur, adversatur, sed & absque ratione sufficiente asseritur; Etenim si hoc, cur ergo præcise de Sacerdotibus Domini fit mentio? cur ab illis tantum medicina quærenda dicitur? cur non generatim a viro prudenti? nunquit quivis vir prudens, ac Zelosus, etsi laicus, bonum Consilium dare, aliumque ad veram pœnitentiam adhortari poterit? quo denique sensu adjutorium Sacerdotis medicina dici posset, si in solis consisteret verbis?

(a) §pho 20. 21. seq. (b) §pho 60. 61. (c) Hom. II. in psal. 37. (d) Hom. II. in Levit.

§. VI.

Con-
tinu-
atio.

Quis pariter non videt citatum ab eo
 §pho 29. S. Hieronymum pro confessione
 similiter secreta loqui, quando dicit (a):
siquem serpens Diabolus occulte momorderit,
& nullo Conscio eum peccati veneno infecerit,
si tacuerit, qui percussus est, nec vulnus Fra-
tri, vel Magistro voluerit confiteri, Magister
(Spiritualis) qui linguam habet ad Curan-
dum, facile ei prodesse non poterit, si enim
erubescat ægrotus vulnus Medico confiteri, quod
ignorat, medicina non curat. Equidem ve-
rum est eundem S. Patrem alio loco, ubi
in ea Christi verba: tibi dabo claves Regni
cælorum &c. commentat, edixisse (b):
illum locum Episcopi, & Presbyteri non in-
telligentes aliquid sibi de Phariseorum assumunt
supercilio, ut damnent innocentes, & solvere
se noxios arbitrentur, cum apud Deum non
Sententia sacerdotum, sed reorum vita quæra-
tur. At per hoc S. P. Episcopis, ac sacer-
dotibus facultatem solvendi simpliciter
non denegar, sed tantum vult, eos non
quoscunque ad se accedentes peccatores
pro lubitu absolvere, aut, ut Eybelii
joco utar, quosvis etiam gravissimos pec-
catores post recitatam Psytaci instar con-
tritionis formulam per 5 pater & Ave ju-
vare posse, idipsum enim sat constat ex
aliis ejusdem verbis (c): adligat, vel solvit
Episcopus, & Presbyter non eos, qui insontes
sunt,

sunt, vel noxii, sed (quod hic bene notandum puto) pro officio suo cum peccatorum audierit varietates, scit, qui ligandus sit, vel solvendus. Item ex his (d): absit, ut de his quidquam sinistrum loquar, qui Apostolico gradui succedentes Christi Corpus sacro ore conficiunt; . . qui & claves Regni caelorum habentes quodammodo ante diem iudicii iudicant.

(a) Commentar. in Ecclesiast. C. 10. (b) Comment. in Math. C. 16. (c) lib. III. Comment. in idem Cap. (d) epist. au Heliodorum de vita solitaria.

§. VII.

Simili prorsus modo citatus ab eo *Con-*
 S. Basilius confessionem sacerdotibus fa- *tinu-*
 ciendam, atque ab iis remedium peccato- *atio.*
 rum quaerendum esse, non negat, sed tan-
 tum discretionem & prudentiam in iis re-
 quirat, dum dicit (a): omnino in peccatorum
 confessione eadem ratio est, quæ etiam in aper-
 tione vitiorum corporis, uti igitur vitia cor-
 poris nequaquam homines quibusvis temere ape-
 riunt, sed iis tantum qui rationem, qua ea
 Curanda sint, teneant, eodem modo etiam pec-
 catorum Confessio fieri debet apud eos, qui ea
 possunt Curare. Hos autem esse Sacerdotes
 exponit dicens (b) necessario iis peccata ape-
 riri debent, quibus credita est dispensatio My-
 ste-

steriorum Dei. Quodsi quis adhuc aliud
 ejusdem testimonium expostulet, ecce
 aliud adhuc clarius, & luculentius (c) *ad-*
ulterio pollutas mulieres & confitentes ob pieta-
tem, vel quomodocunque convictas publicare
quidem Patres nostri prohibuerunt, ne convi-
ctis mortis Causam præbeamus Hic omnes
 confessionis secretæ adversarios adpello,
 ac quæro, num putent tempore S. Basilii
 omnes clancularias adulteras crimen suum
 publice confessas esse, præcipuè cum juxta
 S. Patrem cit, ne licitum quidem fuerit
 Sacerdotibus publicam ejusmodi personis
 Confessionem permittere, ne, ut addit
 tam grave crimen detegeretur, & illæ ob
 latas ab Imperatoribus christianis leges in
 mortis discrimen pervenirent, uti & ob-
 servat Theodorus Balsamon in expositione
 citati canonis. Multo interim clarius pro
 re nostra loquitur non minoris sanctitatis,
 ac doctrinæ frater ejusdem S. Greg. Nys-
 senus, qui scribens de iis, Episcopis, qui
 durius, & acerbius alios judicabant, di-
 cebat: *nunc autem, qui acerbiores se pecca-*
toribus præstant eos ad se accedentes propellunt,
supplices, prostratosque fugiunt &c ubi post-
 quam tales increpaverat in fine pro Pec-
 catore subdidit: *afflictionis participem, &*
Socium sume sacerdotem ut Patrem . . .
audacter ostende illi, quæ sunt recondita animi
arcana tanquam occulta vulnera . . . ipse &
 bono-

honoris, & valetudinis tuæ rationem habebit.

(a) in reg. brevior. Resp. ad interr. 229.
(b) in Respons. ad quæst. 288. (c) epist. Canon. ad Amphilochem Can. 34.

§. VIII.

Ut vero adhuc magis pateat confessio-
nem secretam antiquorum Patrum autho-
ritate niti, audiatur S. Ephrem dicens (a):
*siquis suas tibi enarraverit cogitationes, sua-
que detexerit errata, ne mente eum contempse-
ris, . . . sed potius de fratris conversione mirare,
nam quod quis sponte sua peccata spiritualibus
viris prodit, correctionis vitæ signum est.*
Quoniam vero & hæc fortassis de solo con-
silio capiendo ab adversariis intelliguntur,
juvat hic addere apertum quoddam & val-
de notabile exemplum, quod pro Seculo
IV habemus in Magno Mediolanensium
Antistite D. Ambr. de quo S. Paulinus
ejusdem discipulus sic scribit (b): *quo-
tiescunque illi aliquis ob percipiendam pœniten-
tiam lapsus suos confessus esset, sic flebat, ut
& ipsum flere compelleret . . . Causas autem
criminum, quas illi confitebantur, nulli, nisi
Domino soli, apud quem intercedebat, loque-
batur, bonum relinquens exemplum posteris
sacerdotibus, ut intercessores apud Deum ma-
gis sint, quam accusatores apud homines.* Duo
hic

hic habemus exemplum Magistri, & Sententiam discipuli, primus indubitatum pro confessione sibi secrete facta dat testimonium, alter pro ritus istius observatione dat adplausum dicens *bonum relinquens exemplum posteris sacerdotibus ut &c*. Quod si vero quisquam hic existimet S. Ambrosium solummodo suis pœnitentibus intercessorem apud Deum extitisse, quin illis absolutionis beneficium largiretur, audiat is alia ejusdem adversus Novatianos verba (c): *cur baptizatis, si per hominem peccata remitti non licet? in baptismo enim utique remissio peccatorum omnium est, nec interest, utrum per pœnitentiam, an per lavacrum hoc jus sibi datum Sacerdotes sibi vendicent, unum in utroque ministerium est.*

- (a) Serm. ascet. in illud: *attende tibi ipsi* C. 9.
 (b) in ejusdem Biographia. (c) lib. I. de pœnit. C. 7.

§. IX.

His nunc omnibus superaddi adhuc poterit authenticum, & apertum testimonium Victoris vitensis, qui in aureo suo opusculo de persecutione Wandalica libro 2. enarrat, qualiter Seculo V. Confessores Presbyteros (inter quos ipsemet fuit) ad carceres pergentes populus fidelis ex montibus, ac latebris erumpens lacrymabili: voce

voce acclamaverit: quibus nos miseros relinquitis, dum pergitis ad coronas? qui hos baptizaturi sunt parvulos fontibus aquæ perennis? qui nobis penitentiae munus collaturi sunt, & reconciliationis indulgentia obstrictos peccatorum vinculis solaturi, quia vobis dictum est: quaecunque solveritis super terram, erunt soluta & in cælis. Quid amabo! ultra requiri posset? adest testis ex auditu, auditur vox populi fidelis ad generalia Christi verba: quaecunque solveritis: adpellantis. Nec etiam plus hic probandum est, quam fideles adsignatis Christi verbis confisos in primitiva etiam Ecclesia sua peccata Episcopis, vel sacerdotibus revelasse, atque ab iis eorundem remissionem postulasse. Etsi igitur negari haut possit, in tribus, vel etiam quatuor primis Seculis plures Sedes Confessionales ad ritum modernum in templis erectas non extitisse, item Religiosos diversorum Ordinum confessarios illis temporibus defuisse, male tamen contra Logicæ regulas procederet, qui hoc modo ratiocinari vellet: in primis Ecclesiæ seculis non fuerunt Sedes Confessionales in Ecclesiis, ergo tunc nulla fuit Confessio Sacramentalis. Item ab initio non erant confessarii ex diversis Ordinibus Religiosis, ergo fideles sua peccata confiteri non poterant; verum enim vero siquidem hoc modo ratiocinari liceret, hæc pariter sub-

subsisteret ratiocinatio: in primordiis nascentis Ecclesiæ scamna Communicantium in templis erecta non erant, ergo tunc fideles saluari Eucharistiæ Sacramento non sunt resecti. Item Apostoli in Die cœnæ non receperunt S. Communionem in aliqua Ecclesia, vel sub ipsis Missarum solemnibus, ergo & jam nunc id fieri non debet. Verum aberrationem Eybelii argumenta adhuc alia, uti & testimonia S. S. P. P. numero plura per decursum manifestabunt.

Articulus IV.

*Usitata in Ecclesia per multa etiam Secula
Confessio publica aliam Secretam non
exclusit.*

§. X.

Non sane absque ratione sufficiente dicit Eybel insulsum, ac pro homine erudito ridiculum esse, ipsam Confessionis auricularis, uti hæc apud nos Catholicos obtinet, originem jam a tempore Proto-parentum nostrorum, aut a facto Caini iniquitatem suam Deo confitentis deducere, fateor quoque ex his exemplis, uti & ex illis Davidis verbis: *peccavi Domino plus erui non posse, quam quod Em. Card. Bel.*

Bellarminus, & cum eo alii Theologi intendunt, scilicet Deum fere semper a peccatoribus aliquam proprii delicti Confessionem exegisse, non enim Nathan Prophetam Davidis confessarium regium facio, quia non hunc Davidis, sed solos Apostolos, eorumque legitimos successores Episcopos, ac Sacerdotes fidelium peccata remittendi potestatem in L. N. a Christo accepisse assero, uti in sequentibus ostendam. Hanc vero potestatem in primis etiam Seculis ab Episcopis, & Sacerdotibus sæpius etiam Secreto, sive pro Casu, quo peccata ipsis tanquam medicis spiritualibus exponebantur, fuisse exercitam, ipsum hoc est, quod aliqui hodiedum vel cum Novatoribus aperte impugnant, vel cum Eybelio per cuniculos, & quasi e longinquo impugnare Conantur. Atque idcirco ajunt, id nec ex eo, quod legimus in actis Apostolorum (a): *multi credentium veniebant confitentes & annunciantes actus suos*, nec ex iis Apostoli Jacobi (b) *confitemini ergo alterutrum peccata vestra* certo probari posse. Verum si præcise verba hæc ad confessionem auricularem restringant, do id ipsis lubens, & cum Magno Estio (c) dico: *ex his scripturis probabiliter aliquid colligitur pro confessione Sacerdotibus facienda, quæ tamen a plerisque non minus forte probabiliter in alium sensum accipiuntur.*

piuntur. Non desunt tamen alia antiquitatis fundamenta confessionis etiam Secretæ usum indicantia, & enim non obscurum pro ea est testimonium illud, quod legimus in constitutionibus sic dictis Apostolicis (d) ubi Autor illarum inter alia, quæ fideles a Sacerdotibus recipiunt, enumerat absolutionem a peccatis: *vobisque peccata remisit.* Et licet has nec Apostolorum foetum esse, nec S. Clementi P. adscribendas, Criticis nunc indubitatum sit, eas tamen ob venerandam antiquitatem magno historicis in pretio esse, & saltem pro testanda veteri disciplina usvenire posse, hic tantum contendo. Magnam quoque præ se fert antiquitatem epistola quædam græcis scripta literis, quam modo Sec. IV latinam fecit Ruffinus, quæque sub nomine S. Jacobi circumfertur, quisquis enim illius autor sit, ex ea notari merentur sequentia: *quodsi forte in alicujus Cor vel livor, vel infidelitas, vel aliquod malum latenter irrepserit, non erubescat, qui animæ suæ curam gerit, confiteri hæc huic, qui præest, quo possit fieri integra, & operibus bonis pœnas æterni ignis effugere, & ad æternæ vitæ præmia pervenire.*

(a) Cap. XIX. v. 18. 19. (b) Cap. V. v. 16.
 (c) Lib. IV. Sent. (d) lib. II. Cap. 33.

§. XI.

Quoniam vero ipsa hæc verba fortas-
sis ab adversariis de confessione publice
facienda intelliguntur, juvat alia antiqui-
tatis testimonia hic adducere. Audiatur
igitur antiquissimus Tertullianus, qui
priusquam ad Montani ineptias deflecte-
ret, in hæc verba prorupit (a): *tantum
relaxat confessio delictorum, quantum dissi-
mulatio exaggerat. . . hic actus (pœnitentiæ)
qui magis græco vocabulo exprimitur, & fre-
quentatur, exomologesis est, quo delictum Do-
mino nostrum confitemur, non quidem ut ig-
naro, sed quatenus satisfactio confessione dis-
ponitur, Confessione pœnitentia nascitur, pœ-
nitentia Deus mitigatur. Ut autem pateat
eum hic loqui de Confessione Domino non
immediate facienda, sed mediantibus iis,
qui Dei vices sustinent, audiri omnino
merentur ea, quæ statim subdit: *mandatur
ingemiscere, lacrymari ad Dominum . . &
Presbyteris advolvi, & Caris Dei adgenicu-
lari. Item ea quæ habet capite sequenti (b)
Grande plane emolumentum verecundiæ occul-
tatio delicti pollicetur. Videlicet siquid huma-
ne notitiæ subduxerimus, proinde & Deum
celabimus? . . an melius est damnatum la-
tere, quam palam absolvi?* loquitur itaque
Tertullianus de illa peccatorum Confessio-
ne, quæ pudorem causat, quæ non est
humanæ notitiæ subducenda, & quæ ni*

B

fiat

fiat periculum damnationis incurritur, & de qua Origenes unus pariter ex antiquissimis Patribus dicit (c): *si autem sui accusator fiat (peccator) dum accusat semetipsum & Confitetur, simul evomit & delictum, atque omnem morbi digerit causam.*

(a) lib. de poenit. Cap. 9. (b) loc. cit. Cap. 10. (c) Hom. 2. in Psal. 37 ad illud: *iniquitatem meam ego cognosco.* Ubi postquam monuit peccatum occultatum vehementer nocere posse, ea subdidit.

§. XII.

Con-
inu-
tio.
Ne vero & hæc tam aperta testimonia eludantur, aliud adhuc audiatur testimonium S. Athanasii (a): *Si nondum soluta sunt vincula tua trade teipsum Discipulis Jesu, adsunt enim, qui nos solvant accepta ea a salvatore potestate: quodcumque solveritis &c.* Ex his enimvero sat abunde patet Seculo IV. Sacerdotibus tunc magis numerosis, qui certe non omnes excipiendis confessionibus publicis præpositi fuere, tanquam Discipulis Jesu confessiones factas, & fideles ab iis potestate, ut S. Pater dicit, a salvatore accepta a peccatis solutos esse. Quapropter hic iterum adversarios omnes adpello, ac quæro, an non videant, quam alienum a veritate sit id, quod D. Eybel in fine §phi 16. sub Lit. f
asse-

asserit, videlicet in Veterum Patrum scriptis non occurrere mentionem absolutionis, etenim solvere vincula peccatorum, & a peccatis absolvere unum, idemque esse, quivis idiomatis latini vel obitergnarus, ne dicam vir eruditus facile fatebitur. Quid? quod dum idem Eybel §pho eodem dicit, eos, qui occulte peccaverant, privatim per Sacerdotes fuisse reconciliatos, quæro, qualis fuit illa privata reconciliatio? per quid a publica, sive solemnè in cætum fidelium receptione fuit distincta? qualem habuit effectum, si scilicet pœnitentes præter hoc, quod reciperentur, insuper a peccatis suis absoluti non fuerint? qualiter intelligenda erunt illa S. Hilarii verba (b): *quos in terra ligaverint (Ecclesiæ claves) id est peccatorum nodis innexos reliquerint, & quos solverint, Confessione videlicet veniæ receperint in salutem, hi Apostolicæ conditione Sententiæ in Cælis quoque aut soluti sint, aut ligati.*

(a) Serm. in illa verba: *invenietis pullum alligatum solventes adducite mihi.* N. 7. (b) in Cap. 18. Math.

§. XIII.

Verum ut ad intentum nostrum redeamus, ipsum splendidissimum Seculi V lumen S. Joan. Chrisost. usque adeo vocabulum

Con-
tinua-
tio.

bulum Secretæ Confessionis adhibet, dum dicit (a): *nullus infamiae timor est, & simplici, ac nuda, eaque Secreta peccatorum Confessione Salus illico acquiritur.* Jure proin merito eodem jam Seculo S. Leo Magnus increpavit Episcopos campaniæ, qui promiscue peccatores Secreto confitentes ad publicam dein Confessionem faciendam adstringebant, scribens illis non sine gravi increpatione his verbis (b): *removeatur tam improbabilis consuetudo, ne multi a pœnitentiæ remedio arceantur, dum aut erubescunt, aut metuunt inimicis suis sua facta reserari, quibus possent legum consuetudine percelli...* Ubi & bene notanda venit hæc, quam statim adducit, ejusdem ratio: *sufficit enim illa Confessio, quæ primum Deo offertur, tum etiam Sacerdoti, tum enim demum plures ad pœnitentiam poterunt revocari, si populi auribus non publicetur conscientia confitentis.* Utinam ista legisset ante aliquot annos D. Eybel! At non mirum, hæc eum non legisse, quia in Pertschio, cujus Copistam eum fuisse ipso, quo eum legerunt, momento, notarunt eruditi D. D. Censores Coburgenses (c), minime leguntur.

(a) Hom. XXI. ad popul. Antioch. (b) in epist. 136. (c) Litteratur des Katholischen Deutschlands, 5 Band 1 Stück. 1784.

Articulus V.

*Pœnitentia pariter publica alias secretas seu
privatas Satisfactiones intuitu confessionis pri-
vatæ injunctas non exclusit.*

§. XIV.

Pœnitentiam publicam, quam aliqui cum Sirmondo (a), & Ducangio (b) solum pro expiandis criminibus, & delictis publicis impositam volunt, quam vero alii, qui cum Morino (c), & Albaspinæo (d) quandoque etiam peccata occulta, aut sponte, aut ex judicio Ecclesiæ per eam emendata esse arbitrantur, generali expressione eam dicunt, quæ agebatur olim in conspectu populi, & in Ecclesiæ Conventu, publicam inquam hanc pœnitentiam ipsa quasi Apostolica tempora æquare, nedum ex noto illo exemplo Corinthii incestuosi, qui ab Apostolo Paulo post peractam fere per annum pœnitentiam ad Ecclesiæ Communionem receptus est, sed & ex eo satis constat, quod ex Clemente Alex. de famoso quodam latronum duce a S. Joanne ad pœnitentiam adducto narrat Eusebius (e). Verum non eundem semper in ea rigorem servatum esse, nec ritum semper fuisse eundem adeo certum est, ut parum in historia sacra versatus censeretur is, qui id ignorer. Sa-

ne ad hoc, quod pœnitentes per plures annos in diversis stationibus permanere deberent, ac variis expiationum generibus exercerentur, infelix cum Montanistarum, tum Novatianorum error non parum contulit; Hi nimirum nimiam in recipiendis ad pacem gravioribus peccatoribus facilitatem Ecclesiæ exprobrando augendæ paulatim severitati occasionem præbuere; ita, quidem ut ante scisma Novatianum vix ullum definiti alicujus pro exercenda publica pœnitentia temporis Vestigium adpareat. Atque hinc est, quod S. Gregorius Thaumaturgus Episcopus Neocæsarenfis A. 265 defunctus primus omnium legatur, qui 4 pœnitentiæ graduum mentionem facit (f).

(a) in hist. pœnit. publ. cap. 2. & 3. (b) Tom. 3. pag. 323. (c) lib. V. cap. 9. (d) in Can. 32. Conc. III Carthag. (e) lib. III. hist. cap. 23. (f) in epist. Canon. Can. II. Nec hic obstat, quod Morinus Canonem hunc inter spurios recenset, nam etsi esset, per hoc tamen assertioni nostræ nihil detraheretur, eoquod etiam in aliis epistolæ partibus gradus illos Commemoret.

§. XV.

Verum ut Seculo III. penitentia publica tam solemnis, quam non solemnis frequens evaserit, non tamen ita Communis

Con-
tinu-
atio.

munis fuit, ut omnis pœnitentia privata, seu satisfactio a Sacerdotibus imposita, & a confitentibus clam implenda penitus cessaret; constat enim primo ex historia S. Clericos in Majoribus Ordinibus constitutos saltim a fine hujus Seculi a pœnitentiis publicis immunes fuisse; siquidem S. Leo M. ad Rusticum Narbonensem hunc in modum scripsit (a): *alienum est a consuetudine Ecclesiastica, ut qui in Presbyterali honore, aut Diaconii gradu fuerint consecrati, ii pro crimine aliquo suo per manuum impositionem remedium accipiant pœnitendi; quod sine dubio ex Apostolica traditione descendit, secundum, quod scriptum est: Sacerdos si peccaverit, quis orabit pro eo?* ac dein pro Sententia nostra subjunxit: *Unde hujusmodi lapsis ad promerendam misericordiam Dei Privata est expetenda secessio, ubi illis satisfactio, si fuerit digna, sit etiam fructuosa.* Quod ipsum ex Constitutionibus Conciliorum puta Carthag. V. A. 401. Can. 11. Agath. A. 506. Can. 50. Tolet. IV. A. 633. Cap. 29. aliisque magis Confirmatur. Imo si ipsi Eybelio fides habenda, in primis Seculis pro peccatis occultis non coacte, sed spontaneo ab aliquibus pœnitentia publica suscipiebatur, & in Casu, quo periculum videbatur, ne ipsius peccatoris honor læderetur, (qui casus nunc certe vix unquam aberit) privatæ tantum-

tummodo imponebantur pœnitentia (b).

(a) epist. XCII. Cap. 2. (b) Eybel §pho 16.

§. XVI.

Con-
tinu-
atio.

Quid? quod ipso illo Seculo III. quo solemnis pœnitentia invaluit, S. Cyprianus Episcopus Carth. scripsit (a): *confiteantur Singuli quæso fratres dilectissimi delictum suum, dum adhuc qui deliquit in Seculo est, dum admitti Confessio ejus potest, dum Satisfactio & remissio facta per Sacerdotes apud Deum grata est.* Et profecto S. Patrem hic non de publica, sed privata satisfactione locutum fuisse, indubium est, si quidem non simplicium Sacerdorum, sed Episcoporum duntaxat, aut certorum ad id specialiter deputatorum Presbyterorum pœnitentiariorum officium tum temporis fuit, confessiones publicas excipere, & etiam solemnes pro peccatis gravioribus Pœnitentias publicas imponere uti ex decretis diversorum Conciliorum videlicet Carth. II. Can. 3. item III Cap. 31. Agath. Can. 44. &c. abunde constat. Demum non leve est illud pro assertione Catholica fundamentum, quod habemus ex eodem S. Cyp. quando nimirum illos, qui ipsas usque adeo pravæ animi sui cogitationes

Sa-

Sacerdotibus fideliter manifestabant, ut salutarem ab iis medelam obtinerent, laudans dixit (b): *quanto & fide majores, & timore meliores sunt, qui, quumvis nullo sacrificii, aut libelli facinore constricti, quoniam tamen de hoc vel cogitaverunt, hoc ipsum apud Sacerdotes Dei dolenter, & simpliciter confitentes exomologesin conscientiae faciunt, animi sui pondus exponunt, & salutarem medelam parvis licet, & modicis vulnibus exquirunt.* Ex his enim, & supra citatis: *Confiteantur Singuli &c.* nedum patet usus confessionis Secretæ, sed &, quod hæc, & satisfactio privata a Sacerdotibus imposita modo tunc habita fuerit Salutaris pro peccatis medela.

(a) lib. de lapsis edit. oxoniens. 85. 96.

(b) ibidem.

Articulus VI.

Confessio Sacramentalis etiam in Ecclesia Græca semper fuit usitata.

§. XVII.

Confessionis Sacramentalis usum etiam apud Græcos semper viguisse, nedum ex libris a Patribus Græcis cum dogmaticis, tum historicis exaratis, sed & ex

Ca-

Canonibus Conciliorum, Euchologiis, & antiquis libris pœnitentialibus vel leviter in historia versatus demonstrare poterit. Etenim primo, quod Patres attinet, Profecto dum Magnus ille inter Græcos Joan. Chrysoſtomus ait (a): *Pastori multa opus est prudentia, ac sexcentis oculis, ut undique animæ statum circumspiciat, & dein addit non esse proferendam ab eo Sententiam, nisi prius omnibus prudenter exploratis, quid quæſo, explorari vult, nisi infauſta animæ Vulnera sive peccata? & dum in oratione de muliere Samaritana circa finem subjectos sibi fideles ad imitationem adhortatur dicens: imitemur & nos mulierem hanc, & ob propria peccata non erubescamus, qui enim homini (Sacerdoti) peccata detegere erubescit, Deo vero cernente facere non erubescit, neque Confiteri vult, & pœnitentiam agere, in die illa (Judicii) non coram uno; sed universo terrarum orbe spectante traducetur. Utinam hic adversarii probe notarent duo hæc verba: Coram uno! - cernerent utique S. Patrem de sola Confessione Secreta Sacerdoti tanquam judici a Deo constituto loqui voluisse, id quod tamen aperte magis legere est in his ejusdem verbis (b) Corporis lepram purgare, imo potius nullatenus purgare, Sed purgatos probare tantum, judæorum Sacerdotibus licebat, hi vero (N. T. Sacerdotes) non lepram Corporis, sed im-*

mun-

munditiam animæ non purgatam probandi, sed potius purgandi potestatem acceperunt.

(a) lib. II, de Sacerdotio. (b) lib. III, ad eod.

§. XVIII.

Quodsi his addatur decretum Synodi *Con-*
Trullanæ de A. 692, quo de Sacerdotibus *tinu-*
Ecclesiæ Græcæ ita statutum est (a): *atio,*
oportet autem eos, qui solvendi, & ligandi pote-
statem a Deo acceperunt, peccati qualitatem con-
siderare, & ejus, qui peccavit, ad conversio-
nem promptum studium, & sic morbo conve-
nientem adferre medicinam. Item verba
Joannis jejunatoris in Eutychie Patriar-
chæ CPrani locum A. 586 suffecti, qui in
suo libello pœnitentiali a Morino edito in
calce Commentarii de administratione Sa-
cramenti Pœnitentiæ Sacerdotem sic lo-
quentem inducit: *spiritualis fili! ego Con-*
fessionem tuam primario, & præcipue non ve-
cipio, sed per me Deus. . . Revela igitur &
declara coram Sanctis Angelis, nihilque me
cela eorum, quæ a te clam facta sunt, velut
si Deo occulta Cordium cognoscenti confitereris.
Ac denique ea, quæ referunt Arcudius (b)
& Goarius (c), juxta quos in Ecclesia
Græca Sacerdotes illorum temporibus pœ-
nitentem sic alloquebantur: *ne quæso eru-*
bescas, non enim mihi peccata enuncias, sed
Deo,

Deo, apud quem Consistis, sane rudis esset, qui non videret, dudum in Ecclesia Græca moris fuisse, Sacerdoti loco Dei sedenti peccata enunciare. Quod ipsum luce clarius patet ex aperto quodam facto in quodam serapione, qui in persecutione lapsus fuerat, is enim teste Eusebio (d) jam graviter decumbens, mortique proximus advocari ad se iussit unum ex Presbyteris, ut ab eo absolutionis beneficium reciperet. Verba autem ægrotantis, uti ea ab Autore referuntur, sunt isthæc: *properate quaeso, & me quantocius absolvite . . . accersere mihi unum ex Presbyteris.*

(a) Can. 102. (b) lib. IV. concord. (c) in Eucholog. (d) lib. VI hist. Cap. 44.

§. XIX.

Con-
tinu-
atio.

Neque hic nobis obstat celebre illud factum Nectarii Patriarchæ CPtani, quod ad longum refert Socrates juxta editionem Valesii (a). Nam primo ablato per Nectarium Presbytero Pœnitentiario ipsam simul Confessionem Sacramentalem ablatam non esse, brevi hoc ratiocinio ostendi posset; quis tam brevis ingenioli est, ut credere possit, in urbe omnium facile tum temporis populosissima unum duntaxat Sacerdotem excipiendis fidelium omnium

Con-

Confessionibus sufficere potuisse? *Secundo* præter Pœnitentiarium fuisse Presbyteros alios, qui secretas audirent Confessiones, nedum ex allato in serapione exemplo ostendit Eusebius citatus, sed & ipse Nectarii Successor D. Chrysof. nos edocet, dum Sacerdotibus, qui peccata remittunt, *dijudicandum esse inter lepram & lepram* dixit (b). Porro usum Confessionis Sacramentalis etiam diu post apud Græcos continuasse, ostendunt eorum Eucharologia puta illud, quod Jacobus Goarius ordinis Prædicatorum, qui in Insula Chio multis annis commoratus est, latinitate donatum Parisiis imprimi curavit A. 1647, in hoc enim facultas audiendi confessiones cuidam Monacho his verbis data describitur: *humilitas nostra tibi in Monachis Sacerdoti Mathæo spiritualis paternitatis ministerium confert, unde & rationes, & acta, variosque pro confessione ad te accedentium casu excipere, & juxta cujusvis vires, peccatorumque discrimen pœnitentiam & omnium salutem teneris administrare; ligabis enim, quæ ligari oportet, & solves, quod solvi necesse est.* Item aliud Leonis Allatii, in quo eadem facultas Monachis Græcis similibus verbis a Germano Amathuntis Episcopo data legi poterit.

(a) lib. V. hist. cap. 19. (b) lib. 2 & 3.

§. XX.

Con-
tinu-
atio.

Pro majori interim horum omnium confirmatione adhuc notanda venit responsio Jeremiæ Patriarchæ CPrani, qui dum Protestantes Wittenbergenses tempore sic dictæ reformationis Sec. XVI. Confessionem Augustanam per Demetrium misissent in Orientem, ut Græcos ad sua castra pertraherent, lecto illo titulo, in quo Confessionis auricularis utilitas docebatur quidem, ejustamen necessitas negabatur, sic iisdem reposuit: *necessarium est iis, quibus œconomia Mysteriorum Dei concecrida est, confiteri peccata, ita enim, qui antiquis temporibus pœnitentiam egerunt, apud sanctos fecisse inveniuntur.* His accedunt Concilia sub Cyrillo Berrhoensi, ejusque in Patriarchatu Successore Parthenio priori adhuc Seculo adversus errores Cyrilli Lucaris constantinopoli celebrata. Quodsi igitur usus Confessionis hisce fortasse temporibus alicubi apud Græcos adeo frequens amplius non sit, ac apud Latinos, id partim turpi Græcorum Sacerdotum avaritiæ, partim Severiori illorum disciplinæ in imponendis satisfactionibus adscribendum esse, notant eruditi. Conferri de super merentur Clar. Josephus Biner (a). Item Petrus Arcudius Corcyræus (b). Illud tamen pro coronide adhuc notandum, quod nempe in usitato etiam nunc apud

græ-

græcos Euchologio Sacerdoti celebraturo præcipiatur, ut non ante ad Altare accedat, quam peccatorum, quorum sibi conscius est, Confessionem emiserit.

(a) in apparatu eruditionis parte XII. lib. I. Cap. 12. (b) lib. IV. de Concord. cap. 2.

Articulus VII.

Sententia Catholica de Confessione Sacramentali a Christo instituta, ejusque necessitate pro Casu, quo quis post baptismum in gravia lapsus eam facere potest, non levibus N. T. fundamentis nititur.

§. XXI.

Christus Jesus, mediator ille Deum inter, & homines, ut salutare quoddam pro peccatis remedium institutæ a se Ecclesiæ relinqueret, id quod soli Petro antea dixerat (a): *tibi dabo claves regni cælorum, & quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in cælis, & quodcumque solveris super terram, erit solutum & in cælis*, ex post pro eo repetiit, imo non pro eo tantum, sed & pro omnibus aliis Apostolis dicens (b): *Amen dico vobis, quæcumque ligaveritis super terram, erunt ligata & in cælo. Imo subjunxit (c): sicut misit me Pater, & ego mitto vos . . . accipite Spiritum si*
quo-

quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt. Dedit proin Apostolis potestatem fidelium peccata remittendi, & retinendi, constituit quoque eosdem iudices, qui pro foro conscientiae de illorum actis iudicarent, ac denique ordinavit eos medicos animarum, qui opportunam animae vulneribus medicinam adhiberent, uti & ex jam citatis hinc inde Patribus aperto liquet, jam vero si sapientissimus ille Ecclesiae Rector Apostolos suos, & eo quod hi morte prohiberentur permanere, eorum quoque Successores Episcopos, ac Sacerdotes constituit animarum medicos, voluit quoque, ut ipsis fidelium peccata, occulta hae animae vulnera detegantur, ne alioquin potestas ea curandi frustranea foret, ac plane inutilis, si ordinavit eosdem fidelium iudices, voluit pariter, ut iidem illorum causas cognoscerent, ac proin etiam voluit, ut hae ad ipsos deferantur, quid enim amabo! quid iudicabit iudex forensis (idem est quoad iudicem in foro conscientiae) si nulla ad eum Causa deferatur? quomodo servato juris ordine innocentem absolvet, nocentem vero condemnabit, si nulla utriusque acta discussit? denique si duplicem illis dederit potestatem, remittendi, & retinendi, voluit insuper, ut pro diversis circumstantiis quaedam peccata

cata remittant, quædam vero retineant, ac proin etiam voluit, ut peccata ipsis etiam in specie, & secundum suam diversitatem exponantur, ne alias remittantur, quæ retinenda, aut contra retineantur, quæ remittenda sunt. Jure proin merito Patres Tridentini edixerunt (d): *constat enim Sacerdotes judicium hoc incognita Causa exercere non potuisse, neque æquitatem quidem illos in pœnis injungendis servare potuisse, si in genere duntaxat & non potius in specie, ac sigillatim (pœnitentes) sua ipsi peccata declarassent.* Apte quoque ad hanc rem ratiocinatus fuit Alcuinus omnium ætatis suæ doctissimus dicens (e): *quid solvit sacerdotalis potestas, si vincula non considerat ligati? cessabunt opera medici, si vulnera non ostendunt aegroti.*

(a) Matth. 16. (b) ibid. Cap. 18. (c) Joan. 20.
(d) Sess. XIV. Cap. 5. (e) epist. 71.

§. XXII.

Neque hic sufficit dicere, Sacerdotes quidem esse positos judices, sed voluntarios, quos nimirum accedere possit, quisquis voluerit, id enim si admittetur, sequeretur iterum claves Apostolis, eorum-

Con-
tinu-
atio.

eorumque successoribus frustra datas esse, ad quid enim clavibus opus est, si ostium sit apertum? quid amabo! proderit Ministris Ecclesiæ data illis potestas januas Regni cœlorum claudendi, si peccatoribus aliunde facilius maneat introitus? quis denique ægrotus Medicum ulterius quæret, si is semetipsum facile sanare possit? verum his omnibus inattentis quæro, si Christus Dominus ita confessionem liberam, ac voluntariam reliquisset, ut peccatores ut ut gravibus etiam peccatis obnoxii eam pro lubitu vel facere, vel omittere possent, qua quæso! ratione sufficiente Sancti Patres communiter omnes illos, qui dum eam facere possunt, eandem in ipso etiam vitæ periculo adhuc negligunt salutis suæ incurios arguere potuissent? quo fundamento Terrullianus dicere potuisset (a): *plerosque hoc opus (pœnitentiæ) ut publicationem sui aut suffugere, aut de die in diem differre præsumo pudoris magis memores, quam salutis, velut illi, qui in partibus verecundioribus corporis contracta vexatione conscientiam medentium vitant, & ita cum erubescencia sua pereunt?* quam inepte denique, imo quam temerarie de supra citatis Christi verbis: *quorum remisistis &c.* ratiocinatus fuisset Petrus Lombardus Magister sententiarum dictus, quando dixit (b):

(b): ex his, aliisque plurimis indubitanter ostenditur, oportere Deo primum, & dein Sacerdoti offerri Confessionem, nec aliter posse perveniri ad Ingressum Paradisi, si adsit facultas? Quid? quod quam vana essent illa concilii Trid. verba (c): si quis negaverit ad integram, & perfectam peccatorum remissionem requiri tres actus in penitente... videlicet contritionem, confessionem, satisfactionem, anathema sit?

(a) lib. de poenit. Cap. 10. (b) lib. 4. dist. 17.
(c) Sess. XIV. Can. 4.

§. XXIII.

Sat demonstrata ex his videtur salutaris illa Confessionis Sacramentalis institutio, ac Origo ab ipso Christo derivanda, ratiocinari tamen ulterius juvat, atque idcirco adhuc subjungo: quandoquidem Confessio Sacramentalis, & quidem distincta singulorum peccatorum mortalium, quorum post examen memoria occurrit, in se onus permolestum, ac etiam grave videri saltem potuisset, qui fieri potuisset, ut a tam longo jam tempore usque ad nos viri Principes ac Magnates tam Seculares, quam Ecclesiastici, item alii viri literati,

Continu-
asie.

ac supra vulgus sapientes onus hoc proin adeo ac lubentes in se suscepissent, si non ex tam perspicuis Jesu Christi verbis supra citatis aliquam necessitatem eruissent? hoc enim modo jam dudum ratiocinatus fuit ipsemet in historia notus Henricus VIII. Angliæ Rex, de quo eruditus P. Voit pag. 358 conclusione 1. sequentia adducit formalia: *si humana ea lex fuisset (de Confessione auriculari) sive acceptata ea nunquam fuisset, aut aliquando in ea fuisset dispensatum cum viris Principibus.*

§. XXIV.

Con-
simi-
lario.

Quid? quod aliud adhuc adduci hic poterit ratiocinium ab ipsa experientia deductum; quis quæso prudens persuadere sibi poterit, quod, si Ecclesia onus hoc occulta sua delicta alteri confitendi, aliquando pro mero lubitu fidelium humeris imposuisset, id factum fuisset sine litibus, ac querelis, sine exortis turbis, cum experientia teste similia vix unquam desint, si novi ritus permolesti, ac graves introducuntur? quocirca cum altum sit apud historicos omnes cum sacros, tum profanos de ejusmodi litibus, querelis, ac turbis silentium, cumque insuper adversarii, qui-

quicumque ii sint, nec tempus, nec occasionem factæ institutionis adsignare, aut Concilium aliquod, aut Pontificem institutorem adducere possint, (quæ hic de Concilio Later. A. 1215 sub Innoc. III. P. adferunt Novatores, facile refelluntur ex ipso decreti tenore: *Omnis utriusque sexus fidelis, postquam ad annos discretionis pervenerit, omnia sua peccata confiteatur fideliter saltem semel in anno proprio Sacerdoti . . .* divinum enim Confessionis Sacramentalis præceptum a S. Synodo supponi, tempus autem, ac modum ab ea tantummodo determinari, ex ipsis verbis patet, sequitur non Ecclesiastico jure aliquo, sed divino in ipsis Christi ad Apostolos verbis fundato obligationem Confessionis Sacramentalis in Ecclesiam introductam esse. Atque idcirco, dum in casu, ubi agitur de valore Sacramenti, & maxime, ubi æterna animarum salus periclitatur juxta omnes, ipsos usque adeo antiquos probabilistas tutiora sequi oportet, dicendum cum Magno Basilio (a): *necessario iis peccata aperiri debent, quibus credita est dispensatio Mysteriorum Dei.* Nihil his superaddo, nisi communem illam, ac generalem celeberrimi Hyponensium Antistitis D. Augustini regulam (b): *quod universa tenet Ecclesia, nec conciliis institutum, sed semper re-*
ten-

*tentum est, non nisi auctoritate Apostolica
traditum, rectissime creditur.*

(a) in reg. brevior. ad quæst. 288. (b) lib. 4.
de bap. contra Donat erit.

Articulus VIII.

*Argumenta ab Eybelio in contrarium adducta
abrogationem confessionis Secretæ, aut substan-
tialem ejus immutationem esse necessariam,
minime evincunt.*

§. XXV.

Non levis profecto, ac mediocris est labor ille, quem ad impugnandam Confessionis Sacramentalis necessitatem in se suscepit Autor citati Sæpius libelli, dum eam scilicet eo, quo nunc fit modo, nec unquam factam, nec ulterius faciendam esse, cum ex S. S. P. P. aliorumque eruditorum scriptis, tum vero ex variis juris Ecclesiastici canonibus, & ipsorum adeo comitiorum decretis eruere fatigit. Verum, S. S. Patres quod attinet, complures ex illis communi potius catholicorum Sententiæ, quam ipsi favere, jam supra
osten-

ostendi, & sic de iis tantum, qui in specie, at tamen apparenter tantum, communi-
niori Sententiæ contradicere videntur,
hic agere sufficiet. Quapropter probe
hoc loco notandum puto, frustra peni-
tus, & incassum ab eo adduci §. 25. S.
Ambrosium, quando de facto Petri hoc
modo effatus est (a): *lavant lacrymæ deli-
ctum . . . Petrus doluit, & fleuit, quia erra-
vit ut homo . . . non invenio, quid dixerit,
invenio, quod fleverit.* Item S. Augustinum
quando de Davide dixit (b): *dixi, quid
dixisti? non jam pronunciat, sed promittit se
pronunciaturum, & ille jam dimittit.* Ere-
nim Sacramentum Pœnitentiæ tam Davi-
de, quam Petro pœnitente nondum fui-
se institutum, utique fat notum est, ac
proin mala ab his factis ad modernam
factæ institutionis providentiam fit argu-
mentatio. Dein & si institutum fuisset,
Deum tamen, ejusque filium Jesum Chri-
stum, qui Deus simul erat, ac homo cor-
da hominum inspiciens sine externa illorum
Confessione peccata remittere potuisse
quis negaturus? Denique lacrymas cordis
id est verum animi dolorem in confessio-
ne etiam Sectera plus requiri, quam ver-
ba, haut dubitatur.

(a) in Cap. 22. Luc. (b) in Psal. 32.

§. XXVI.

Con-
vino-
atio.

Eodem prorsus modo parum ipsum
juvat, quod §. 22 adducat S. Cyprianum
dicentem (a) *nemo se fallat, nemo se decipiat,
solus Dominus misereri potest . . . veniam pec-
catis, quæ in ipsum commissa sunt, solus po-
test ille largiri . . . homo Deo esse major non
potest, aut donare indulgentia sua servus potest,
quod in Domino delicto graviore commissum est.*
Item §. 26 S. Chrysostomum eloquentem
(b): *quoties peccaveris, peccati pœniteat, ne-
que desperes . . . Deo soli dic peccatum tuum.*
Nam duplici ex Causa Patres hi peccata
Deo soli, & non hominibus aperienda esse,
dicebant: *1mo* quia non publice, sed clam
soli Sacerdoti Dei Ministro peccata aperi-
re sufficit, ita, ut nullum pœnitentis op-
probrium, aut detrimentum timendum
sit, ob sacramentalis sigilli sanctitatem.
2do, quia Sacerdos non suo, sed Christi
nomine hic agit, & rite dispositos absol-
vit; Ea autem, quæ per Dei Ministros
fiunt, Deo ipsi tribuenda esse, jam Seculo
IV. testatus est S. Pacianus Episcopus
Barcironensis contra Novatianos dicens (c):
*solus hoc inquit, Deus poterit. Verum est,
sed quod per sacerdotes suos facit, ipsius pote-
stas est. Nam quid est illud, quod Apostolis
dicit: quæ ligaveritis in terra, ligata erunt
& in Cælis & quæcunque solveritis in terris,*
solu-

soluta erunt in Cælis? Cur hoc, si ligare hominibus, ac solvere non liceat? imo ipse citatus S. Chrysoft. dicit (d) homo non operatur, aut conficit Eucharistiam, quia operatur ut Minister Christi.

(a) de lapsis epist. 32. 35. (b) Hom. 60.
quæ est 9 de pœnit. (c) epist. ad Semphronium circa finem, (d) Hom. 50. in Math.

§. XXVII.

Non minus inepte cum Dallæo triumphat Eybelius in autoritate Gratiani, dum a §pho 42 ad §. 48 ex ejus decreti parte II de pœnitentia sequentia pro se adducit: *utrum sola Cordis contritione, & Secreta satisfactione absque oris Confessione quisque possit Deo satisfacere . . . sunt, qui dicunt, quemlibet criminis veniam sine confessione facta Ecclesiæ, & Sacerdotali judicio posse promereri . . . luce clarius constat, cordis contritione, non oris confessione peccata dimitti hoc idem probatur autoritate illa prophetica: (in quacunque hora peccator conversus &c.) non enim dicitur: ore confessus fuerit, sed tantum conversus fuerit . . . Alii contrario testantur: dicentes sine confessione oris, & satisfactione operis neminem a peccato posse mundari, si*

Con-
tritu-
atio.

tem-

tempus satisfaciendi habuerit . . . Quibus Auctoritatibus, vel quibus rationum fundamentis utraque Sententia satisfactionis, & confessionis innitatur, breviter exposuimus, cui autem harum potius adhaerendum sit, lectoris iudicio asservatur, utraque enim fautores habet sapientes, & religiosos viros. Nam imo omnis aliorum responsionibus, quorum aliqui Gratianum inconstantiae, alii vero usque adeo imperitiae argunt, Gratiano hic opponi potest Gratianus in eodem decreto dicens (a): nemo dicat sibi, occulte ago, novit Deus, qui mihi ignoscit, quia in Corde ago . . . Ergo sine causa dictum est: (quae solveritis in terra, soluta erunt in caelo)? ergo sine causa claves datae sunt Ecclesiae? frustramus evangelium Dei, frustramus verba Christi, si promittimus vobis, quod ille negat, nonne vos decipimus? item alibi (b): Dominus par jus & solvendi esse voluit, & ligandi, qui utrumque pari conditione permisit . . . certum est, quod Ecclesiae utrumque licet, Haeresi utrumque non licet, jus enim hoc solis permissum est sacerdotibus . . . recte igitur Ecclesia sibi vindicat, quae veros Sacerdotes habet, Haeresis vindicare non potest, quae Sacerdotes Dei non habet. 2do cum Clar. Witassio hic responderi potest, Gratianum non fluctuasse circa institutionem, necessitatemque confessionis, quatenus ea in casu, quo fieri potest, pro

pro peccatis gravioribus post baptismum commissis præcepta est, sed tantum circa hoc, num scilicet peccator confiteri intendens, per ipsam modo contritionem ante absolutionem, num vero per hanc peccatorum suorum veniam obtineat; hanc nempe quæstionem speculativam pro tunc inter Theologos controversam, prolatis utrinque momentis, definire noluit Gratianus, minime vero Confessionis Sacramentalis institutionem, ac necessitatem impugnare intendit, idquod apertò constat ex subsequentijs ejusdem Can. 89. glossatoris verbis (c): *Certissimum est, & pro certissimo habendum, peccati mortalis necessariam esse Confessionem Sacramentalem eo modo, ac tempore quo in Conc. Trid. post alia Concilia est constitutum.*

(a) Can. 44 de sumpto ex S. Aug. Hom. 49. in lib. 150. Homiliarum. (b) Can. 51. de sumpto ex D. Ambrosio. (c) in fine Can. 89.

§. XXVIII.

Haut contentus D. Eybel, quod contra doctrinam Catholicam sanctos Patres orthodoxæ fidei defensores adferre satagens fuerit, adhuc alia posuit argumenta ad

Con
tinu
ario.

ad ipsa usque adeo Ecclesiae concilia adpellans; Ast iterum frustra, etenim quod concilium cabilonense A. 813 celebratum attinet; Profecto, dum ex ejus canone 33. sequentia proponit: *quidam Deo solummodo confiteri debere peccata dicunt, quidam vero sacerdotibus confitenda esse percensent, quod utrumque non sine magno fructu intra sanctam sit Ecclesiam, ita quidem, ut & Deo, qui est remissor peccatorum, confiteamur peccata nostra, & cum Davide dicamus; delictum meum Cognitum tibi feci, & injustitiam meam non abscondi. . . & secundum institutionem Apostoli confiteamur alterutrum peccata nostra. . .* oleum, & operam perdit, nam primo verba illa: *quod utrumque (simul in confessione Sacramentali) non sine magno fructu intra sanctam sit Ecclesiam, praxin Ecclesiae pro illo tempore ostendunt. Alia vero: secundum institutionem Apostoli traditionem Apostolicam de necessitate confessionis alterutrum id est homini ab homine faciendae a Patribus Cabilonensibus fuisse suppositam, nobis indicant. Secundo. Ipsum hoc est, quod Ecclesia semper docuit, videlicet post factam in L. N. Sacramenti Pœnitentiae institutionem oportere peccata primo Deo per verum cordis dolorem ac dein constitutis ab eo iudicibus confiteri, & hoc ipsum & non aliudquid Patres hos*
 inten.

intendisse aperto liquet ex canone præcedente ab Eybelio ex causa ipsi utique cognita omisso, in quo sic statuerunt: *gravi abusui occurrendum est . . . nonnulli non omnia peccata Presbyteris, quibus confitentur, declarant, at quoniam homo ex corpore, & animo constat, confiteatur quisque, necesse est peccata, quibus corpus instrumento fuit, & quæ cogitatione tantum perpetrata sunt. Ecce!* quomodo incautus ille ab iis ipsis, quos sibi favere putat, vapulat!! — Accedit, quod iidem Patres, quando Canone 46. de discretionem adhibenda in receptione Eucharistiæ pertractabant, mentionem pariter fecerint *purificationis animæ*, quo certe nomine confessionem indigitare volebant.

§. XXIX.

Hoc tamen profecto summopere mirum, quod usque adeo persuadere sibi potuerit, Sacrosanctum Trid. conc. quidquam in sui causam decidisse, dum super ejusdem decretum (a) quo anathema dicitur ei, qui dixerit, *modum secrete confitendi Sacerdoti, quem Ecclesia Catholica semper observavit, & observat, alienum esse ab institutione, & mandato Christi, & inventum esse*
humana-

Con-
tinu-
atio.

humanum, ex Clar. van Espen adduxit sequentia (b): quæ hoc capite Synodus pro adstruenda necessitate confessionis adducit, ostendunt, quod finis confessionis omnium peccatorum sacerdoti faciendæ non sit sola, & nuda confessio, sive revelatio peccatorum, sed remedium morbis spiritualibus convenientium applicatio, quibus anima curationi disponatur, & disposita per reconciliationem perfecte sanetur, atque per consequens omnia in confessione esse exponenda, per quæ ipse Sacerdos, tanquam medicus spiritualis veniat in convenientem notitiam vulnerum animæ, possitque convenientia medendis vulneribus pharmaca præscribere, & applicare. Nam imo Celeberrimus Canonista citatus pœnitentiam dividens in publicam, & privatam, ultimam ex Hostiensi hoc modo definit (c): privata autem pœnitentia dicitur illa, quæ quotidie fit a Justis, & quæ saltim semel in anno est facienda, quando scilicet aliquis solus, & secrete sacerdoti confitetur. Ubi de confessione ad sensum Ecclesiæ faciendæ loquitur. 2do. Ipsa Ecclesia idipsum semper docuit, scilicet minime sufficere nudam, & solam peccatorum revelationem, sed insuper requiri veram illorum derestationem, & remedium contra illa applicationem. Ac denique 3tio ex variis illis, ac diversis Conciliorum decretis, & partim statutis, partim

partim confirmatis canonibus pœnitentia-
libus, præcipue vero ex illo citati Tri-
dentini decreto (d): *debent ergo Sacerdotes*
Domini, quantum spiritus, & prudentia sug-
gerit, pro qualitate criminum, & pœniten-
tium facultate salutare, & convenientes satis-
factiones injungere, ne, si forte peccatis con-
niveant, & indulgentius cum pœnitentibus
agant, levissima quædam opera pro gravissi-
mis delictis injungendo alienorum peccatorum
participes efficiantur, abunde pater, neque
concilium hoc, neque aliquod aliud mo-
dum sacerdotibus secreta confitendi im-
mutare voluisse, sed tantum pravam illam
praxin, qua, ut D. Eybel fortassis temere
supponit, varii ex confessariis pro nimia
sua laxitate pœnitentes quoscunque im-
posita levissima satisfactione absolvunt,
tanquam detestabilem abusum abrogare.

(a) Sess. XIV. Can. 6. (b) Parte II. Tit. VI.
(c) loc. cit. (d) Sess. XIV. Cap. VIII. de sa-
tisfactionis necessitate & fructu.

§. XXX.

Quare etsi consentire debeam erudi-
tis Berolinensibus in eo, quod dicant (a),
plura nobis hodie, longeque majora cri-
tices subsidia, quibus caruerunt prisci Ec-
clesiæ

clesiæ Patres, ac Doctores, ad manus esse, eamque ob rem multa Crassis olim tenebris circumfusa pleniore in lumine nunc collocata existere, Eybelio tamen Vienne[n]si consentire non possum in eo, quod dicat, confessionem secretam sive auricularem priscis Ecclesiæ Patribus ac Doctores fuisse incognitam, & sic eorum traditione non niti. Atque idcirco, ut ut vehementer etiam optarem, ut omnium illorum, qui se Christi, ejusque salutaris doctrinæ sectatores profitentur, ovile unum esset, unusque grex, uti unus pastor est, ad unionem tamen hanc obtinendam confessionem secretam, auricularem communiter dictam nec abrogandam, nec in substantia immutandam esse, iterato dico, etenim cum publica peccatorum confessio onus multo magis grave, ac molestum sit, & alia privata tantummodo ad habendum consilium facienda institutioni Christi non conveniat, cumque insuper hanc potestatem peccata vere remittendi juxta ipsum D. Eybel (b) Apostoli ab ipso Christo acceperint per verba: *accipite scriptum sanctum, quorum remiseritis peccata, remissa sunt*, ac nullus prudenter supponere possit Christum hanc facultatem institutæ a se Ecclesiæ pro illo tantum tempore, quo Apostoli corporaliter in

terris

terris degerent, concedere voluisse, sequitur eandem facultatem etiam deinceps in legitimis Apostolorum successoribus remansisse & etiam nunc remanere. Quid? quod cum hanc potestatem, videlicet peccata in Sacramento Pœnitentiæ vere remittendi in Ecclesia dari, fidei dogma sit (c), & insuper constet, in fidei dogmata vere talia nihil nobis juris esse, ob solos abusus quorundam vel nimis laxorum, vel minus peritorum confessoriorum Confessio Sacramentalis abrogari non debet, nec in substantia mutari. — Ceterum cum D. Eybel id pariter opto, ut omnes Confessarii graviores, & inveteratos peccatores non subito absolvant, sed omni prorsus conatu eos ad veram cordis contritionem disponere satagant, ut sic prius dispositi, ac absolutione digni salutarem Sacramenti Pœnitentiæ Divinitus instituti effectum obtineant. Precor pariter cum eo, ut Deus optimus maximus nunquam permittere velit, confessiones auriculares aut seductioni juventutis, aut damno reipublicæ, aut privatarum familiarum inservire. — Nihil hic addo, præter commune hoc, & omnibus sat notum adagium: *tollatur abusus, & maneat usus.* Quoniam vero criticis hisce temporibus nonnulli cum Eybelio in ma-

D

terie

teria Religionis etiam usum ipsum abrogare intendunt, rogo supremum Deum, velit, ut hucusque fecit, porro tueri, atque immoram, incorruptamque servare veram Christi Doctrinam, & ejusdem Ecclesiam, ut promisit, usque ad consummationem Seculi.

(a) Allgemeine deutsche Bibliothek. Berlin.
3 Band. 1 Stück. Seite 120. (b) Eybels
Urkunden §. 1. 2. (c) Conc. Trid. Sess. XIV.
de Sacram. Pœnit. Can. 3.

A p p e n d i x

De varia veteris Ecclesiæ disciplina circa
pœnitentiam publicam.

N. r. **Q**uandoquidem pœnitentia sumpta pro ritu peccata in hac vita expiandi, ac Deo per ea offenso satisfaciendi in veteri Ecclesia a moderna plane diversa fuit, non utile minus, ac jucundum iis saltem fore videtur, qui antiquitatis studio operam suam Theologiæ nedum Dogmaticæ, sed & Historicæ dare, in deliciis habent. Atque idcirco ostensa pœnitentiæ privatæ, quæ *Confessio* communiter dicitur, divina institutione, ac usu, ea, quæ ab Ecclesia successu temporis quoad ritum publice satisfaciendi determinata sunt, brevi nunc compendio refe-

runtur, ut inde aliqua eorum notitia ab iis potissimum, ad quos pertinet, videlicet confessariis sacerdotibus sumi possit.

N. 2. Notio pœnitentiæ publicæ pro diversa Autorum circa illam Sententia diversa quoque dari solet. Ac primo quidem iis, qui cum sirmondo, aliisque illos tantum peccatores eisdem olim obnoxios fuisse arbitrantur, quorum publica extitisse crimina canonice constaret, isthæc est: *exomologesis sive pœnitentia, quæ olim per constitutos ad hoc Ecclesiæ Ministros pro excipiendis criminibus, ac delictis publicis imposita fuit.* Quoniam vero, ut ostendetur, magis fundata est illorum opinio, qui adfirmant, sex primis Ecclesiæ Seculis etiam pro arcanis delictis quandoque pœnitentiam publicam impositam fuisse, eadem generali hac definitione designari poterit: *est illa, quæ agitur in Conspectu populi, & in Ecclesiæ conventu.*

N. 3. Riturum hunc publice pœnitendi antiquissimum esse, & Apostolorum tempora æquare, jam supra ostensum

sum est, eum autem Seculo II perseverasse testantur non tantum Tertullianus, qui in libro de pœnitentia ejus ordinem, laboresque depingit, sed & Iræneus, qui libro II. Cap. 9 illarum mulierum pœnitentiam commemorat, quas Hæresiarcha quidam Marcus Præstigiator fœde corruperat. Continuationem vero, imo augmentum ejusdem pro Seculis subsequens in diversissimis Consiliis, eorumque canonibus videre quivis poterit.

- N. 4. Quodsi tamen ad eas, quæ Seculo III & sequentibus factæ sunt, Sanctiones Ecclesiasticas reflectere quis velit, observabit is, ab initio blandius, postea vero, ortis nimirum cum Montanistarum, tum Novatianorum schismatibus rigide magis, ac dure cum pœnitentibus actum fuisse. Ita quidem, ut circa medium Seculi III quatuor numerarentur pœnitentiæ publicæ gradus, sive stationes, quarum prima græce *πρόσκλησις*, latine *Fletus* sive *statio Flentium* dicebatur, in qua pœnitentes extra Ecclesiæ Januas in aliqua porticu, vel etiam sub dio stabant
fac-

facco induti, ac cinere respersi, ingredientium preces implorantes. Altera ἀκρόασις, sive *Auditio*, in qua iidem in vestibulo Ecclesiæ seu Narthece stabant, una cum Catechumenis S. Scripturæ lectionem, ejusque expositionem audientes. Tertia ὑπόπιωσις sive *substratio*, in qua post dimissos audientes, alii variis pœnitentiæ operibus, præcipue crebra manuum impositione exercebantur. Ac denique quarta τύσασις, sive *Consistentia*, in qua ii, qui pœnitentiæ laboriosæ curriculum jam feliciter absolverant, in Ecclesia ante Cancellos unacum aliis fidelibus stare quidem poterant, ab oblationibus tamen, & S. Eucharistia excludabantur.

N. 5. Tempus interim pro singulis hisce gradibus destinatum non semper idem fuit, sed diversa ejus duratio pro diversitate seculorum, & delictorum; post Seculum tamen IV nonnihil de pristina severitate remissum est, præsertim apud Græcos, dum interim Latini serius veterem disciplinam desererent; a Seculo tamen VII loco pœnitentiæ
adeo

adeo rigidæ imponi cœperunt peregrinationes, detrusio in Monasterium, erogationes pecuniæ in usus pios, & invalescentibus postea *cru-*
ciatis expeditio sacra adversus infideles &c. Conferri desuper poterunt clar. Antonii Schmidt institutiones juris Ecclesiastici de pœnis Eccles. Cap. I. Art. II. Item Conc. claramontanum de A. 1096, quod ejusmodi expeditionem pietatis studio susceptam pro *omni penitentia* reputari jussit. Accedit, quod si etiam tempus jam determinatum esset, nihilominus Episcopus ex justa causa id ipsum relaxare posset, teste clar. van Espen P. 2. Tit. 6. C. 3.

N. 6. Quod vero occulta etiam crimina saltem graviora non nunquam pœnitentia etiam publica fuerint punita, ex his videtur posse erui momentis. I. Synodus Ancyrana can. 21. constituit pœnitentia publica plectendos homicidas, ac mulieres, quæ veneficiorum ope fœtus suos necassent, de occultis enim ejusmodi homicidiis loqui videtur ex eo, quod homicidia nota, ac publica non pœnitentia, sed capitali supplicio tunc
puni-

punirentur. II. Ex eo, quod S. Basilius epist. ad Amphiloichium C. 22 scripsit: *ei, qui mulierem vel vi, vel clam vitiatam habet, necesse est fornicationis pœnam imponere. Est autem in quatuor annis præfinitum fornicatoribus supplicium, patet Sec. V. fornicationem secretam æque, ac manifestam quadrienni publica pœnitentia vindicatam esse.* III. Idem quoque patet ex aliis ejusdem ad illum verbis supra cit: *adulterio pollutas mulieres . . . publicare quidem Patres nostri prohibuerunt . . . eas autem stare sine communione jusserunt, donec impleveretur tempus pœnitentiæ.* Ex quibus constat occultas adulteras tunc a confessione quidem publica, non tamen ab omni pœnitentia publica, etiam *consistentium* immunes fuisse.

N. 7. Clericos tamen quod attinet, scriptores fere omnes consentire videntur, minores ex illis non secus, ac laicos olim pœnitentiæ etiam publicæ addictos fuisse, uti & constat ex epistola 7. Felicis P. in qua, postquam de majoribus clericis egerat, de minoribus subjunxit: *si nulla ne-*
cessi-

cessitate, aut timore ducti permiserint se ab hæreticis rebaptizari, 3 annis inter Audientes sint . . . Conferri desuper poterit Natalis Alex. Hist. Ecclesiast. Dissert. XI. de pœnitentia clericorum. Idem Confirmatur ex S. Isidoro Hispal. qui lib. 2. de Ecclesiast. officiis C. 16. hæc refert: *honorum duntaxat dignitate servata, ita ut a sacerdotibus & Levitis Deo tantum teste fiat (pœnitentia) a ceteris vero adstante coram Deo solemniter Sacerdote.* Nec hic obstat epistola 1. Siricii P. ad Himerium Episcopum Taracon. in qua generaliter dixit *pœnitentiam (publicam) agere nulli clericorum Concedi.* Nam de majoribus eum hic locutum esse, indicare videntur ea, quæ subinfert verba: *nulla tamen debent gerendorum Sacramentorum instrumenta suscipere, qui dudum fuerint vasa vitiorum.*

- N. 8. Clericos interim majoribus Ordinibus initiatos a pœnitentia publica semper inamunes fuisse adfirmat quidem Tournelius de Sacram. Pœnit. Q. 8. A. 4. & cum eo aliqui alii, atque idcirco dicunt, ejusmodi clericis loco pœnitentiæ publicæ vel
- E solam

solam *depositionis* pœnam, vel *Communione* laicam dictatam fuisse, canonesque de illorum pœnitentia loquentes de his tantum pœnis intelligendos esse volunt. Verum his refragantur nedum alii multo plures Morinus videlicet, Witasse, Gervasio, Natalis &c. sed & sat clara conciliorum decreta; sic primo Concilium Cæsariense C. 1 in Presbyteros fornicationis, aut adulterii reos ita decrevit: *Presbyter, si fornicatus fuerit, aut adulterium commiserit, extra Ecclesiam abjiciatur, ut pœnitentiam inter laicos redactus agat.* Secundo Conc. Illiberit. can. 76. ita statuit: *siquis Diaconum se permiserit ordinari, & postea fuerit in crimine detectus . . . placuit eum acta legitime pœnitentia post triennium accipere Communionem.*

N.9. Hoc tamen hic notandum, Clericos saltim majores Seculo jam IV. a lugubri illa, ac publica pœnitentia in gradu *substratorum* exercenda exemptos fuisse, id enim sat clare constat ex Conc. Carthag. V. A. 398. in cujus can. 11. sic decretum: *siquando Presbyteri, vel Diaconi in aliqua gravi*
viori

viori Culpa convicti fuerint . . . non eis manus tanquam fidelibus laicis imponatur. Item ex cit. supra epistola S. Leonis 2da, aliis 92da, ubi id alienum a consuetudine Ecclesiastica esse fatetur. Conferatur Natalis Alex. jam citatus, qui & insuper asserit, eam tamen his non fuisse denegatam, si eam pietatis, & humilitatis animo postulassent.

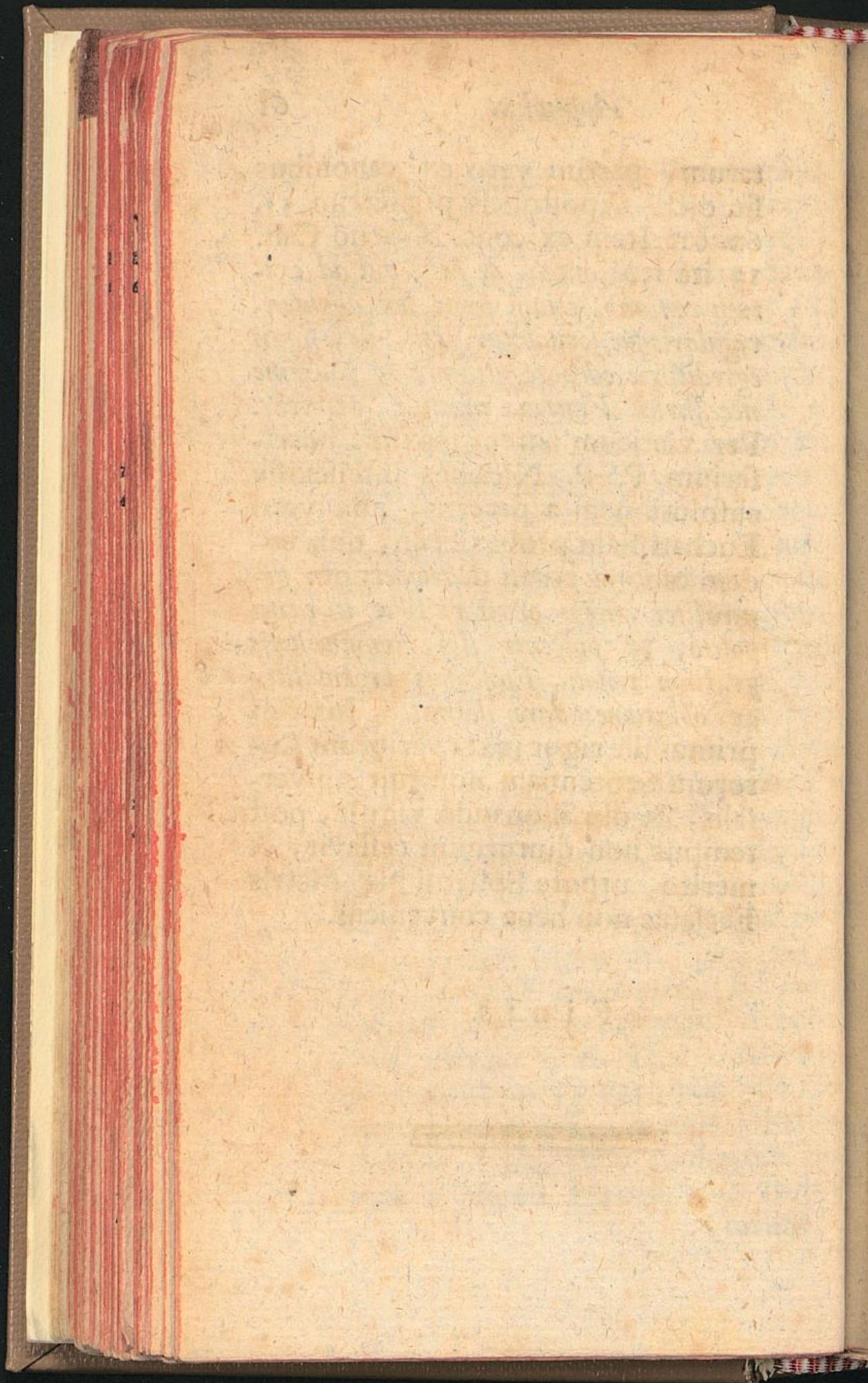
N. 10. Quodsi quis nunc rigorem ipsum, quem Ecclesia circa peccatores pœnitentiæ publicæ subjectos servavit, scire aveat, Maldonatum adeat, qui Tom. 2. de Sacram. pag. 136 ipsa illa opera laboriosa pœnitentium ex variis Autoribus, ritualibus, ac conciliis collegit, quorum aliqua hic subjicio: I. Pœnitentes de mensa Eucharistica non participabant. II. Ad SS. Ordines promoveri non poterant. III. Nec ad Matrimonium admittebantur, qui vero Matrimonio jam juncti erant, his toto pœnitentiæ tempore ejus usus prohibebatur. IV. Nec licebat iis pretiosas induere vestes, aut saccum deponere. V. Nec iter habere iis permissum nisi pedestre &c.

N. 11.

N. II. Verum quid de critica illa quæstione, an videlicet quibusdam peccatoribus gravioribus aliquando absolutio in ipso etiam vitæ exitu denegata fuerit? Notandum varias esse circa hanc eruditorum Sententias, quæ tamen conciliari posse videntur, si cum clar. Natali Dissert. VII. ad Sec. III. dicatur, canonicorum criminum reis aliquando in ipso etiam vitæ discrimine absolutionem Sacramentalem negatam esse, si in infirmitate duarumtaxat pœnitentiam postulassent, non tamen ipsis jam pœnitentia functis, aut in ea occupatis periclitantibus. Primum autem probat Autor citatus ex S. Cypriano, epist. 52. ad Antonianum: *idcirco inquit, Frater carissime pœnitentiam non agentes, nec dolorem delictorum suorum toto corde testantes prohibendos omnino censuimus a spe communicationis, & pacis, si in infirmitate, atque periculo cœperint deprecari, quia rogare illos non delicti pœnitentia, sed morbi urgentis admonitio compellit.* Item ex conc. Arelat. 1. A. 314. Alterum probat partim ex exemplis illis Corinthii incestuosi, juvenis illius latronum ducis, item mulierum illarum a Marco Hæresiarcha stuprararum,

rarum, partim vero ex canonibus sic dictis Apostolicis præsertim 51. 60. 61. Item ex conc. Nicæno Can. 13 ita sanciente: *de his, qui ad exitum veniunt, etiam nunc lex antiqua, regularisque servabitur, ita, ut, si quis egreditur e corpore ultimo, & maxime necessario Viatico minime privetur.* Per viaticum autem maxime necessarium P. P. Nicænos intellexisse absolutionem a peccatis, non vero Eucharistiam probat ex eo, quia eodem canone etiam decreverunt: *generaliter autem omni cuilibet in exitu posito, & poscenti sibi communionis gratiam tribui, Episcopus probabiliter ex oblatione dare debet.* Interim primus ille rigor juxta variorum Auctorum Sententiam non fuit universalis, & ubi aliquando viguit, post tempus non diuturnum cessavit, & merito, utpote Spiritui piæ Matris Ecclesiæ non bene conveniens.

F i n i s.

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

TIFFEN Color Control Patches © The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

